

Αβίωτες Ζωές για Παραδειγματισμό, Σωφρονισμό τζαι Τιμωρία (Ηλεκτρονικό Άρθρο)

Ιστορικό σημείωμα

Αυτό το ηλεκτρονικό άρθρο δημοσιεύτηκε στις 18/01/14 στην ιστοσελίδα της [Συσπείρωσης Ατάκτων](#).

Περιεχόμενο

Αβίωτες ζωές για παραδειγματισμό, σωφρονισμό τζαι τιμωρία

Η συχνότητα των αυτοκτονιών ή αυτών που φαίνονται ως αυτοκτονιών στις φυλακές τις τελευταίες μέρες, καθώς τζιαι το ότι σχεδόν ούλλοι οι άνθρωποι που εβρεθήκαν νεκροί ή φαίνεται να εκάμαν απόπειρα αυτοκτονίας εν μετανάστες, σίγουρα εν εν τυχαία γεγονότα. Τυχαιός εν ένει ούτε ο συνδυασμός τους.

Αν πρόκειται πράγματι για αυτοκτονίες/απόπειρες αυτοκτονίας στα πλαίσια της αυτενέργειας των ανθρώπων που αφορούν, δηλαδή των ίδιων των φυλακισμένων που τες εκάμαν, τότε πρόκειται για πράξεις διαμαρτυρίας ενάντια στις συνθήκες των φυλακών τζιαι αντίστασης στις δομές εξουσίας εντός τους. Είναι η χρήση του δικαιώματος της αυτοδιάθεσης του σώματος, της επιλογής του θανάτου ως πράξη αντίστασης στο υπάρχον των φυλακών.

Τα μέτρα που ανακοινώνονται από τη διεύθυνση των φυλακών τζιαι το υπουργείο δικαιοσύνης αποτελούν προσπάθειες για πλήρη περιορισμό του δικαιώματος των φυλακισμένων ανθρώπων στην αυτοδιάθεσή τους, στη διάθεση των σωμάτων τζιαι των εαυτών τους τζιαι στην επιλογή μεταξύ ζωής και θανάτου.

Εν εν τυχαία που θεσμοί όπως οι φυλακές ονομάζονται «σωφρονιστικά ιδρύματα». «Σωφρονιστικά» επειδή στόχο έχουν το σωφρονισμό των ανθρώπων που κλείνονται σε αυτά. «Σωφρονισμός» είναι η διαδικασία επιβολής σε κάποι@1 άνθρωπ@ της κατάστασης κατά την οποία θα έχουν «σώας τας φρένας» τ@. Τζιαι με τον όρο «σώας τας φρένας» ορίζεται η κατάσταση εκείνη κατά την οποία κάποι@ άνθρωπ@ θεωρείται πως «έχει τα λογικά τ@». Εν εν είναι τυχαία που εκτός από τις φυλακές τζιαι τα κρατητήρια, τα νοσοκομεία ψυχικής υγείας («ψυχιατρεία») εν ο άλλος θεσμός που περιλαμβάνεται στα σωφρονιστικά ιδρύματα.

Ένα στοιχείο του σωφρονισμού εν ο (υποχρεωτικός) εγκλεισμός. Τα άτομα που βρίσκονται υπό σωφρονισμό δεν επιλέγουν συνήθως ούτε τη σωφρονιστική διαδικασία ούτε την ιδρυματοποίησή τους, αλλά αυτές τους επιβάλλονται, χωρίς να ζητηθεί καν η συναίνεσή τους, ή να τ@ δίνεται δυνατότητα επιλογής, στερώντας τους ουσιαστικά την ελευθερία, την αυτενέργεια τζιαι την αυτοδιάθεσή τους. Κάποι@ δικαστ@, ένα δικαστικό σώμα, ή κάποι@ γιατρ@, ή ένα ιατροσυμβούλιο, αποφασίζουν τζιαι επιβάλουν τον εγκλεισμό κάποιων ανθρώπων σε ένα σωφρονιστικό ίδρυμα, μια φυλακή, ή ένα νοσοκομείο ψυχικής υγείας. Η επιβολή αυτών των περιορισμών γίνεται με πρόσχημα το «γενικό καλό», ή και ακόμα «για το καλό» του ίδιου του ατόμου που βρίσκεται υπό σωφρονισμό. Στην

περίπτωση της Κύπρου, μια τέτοια απόφαση μπορεί και λαμβάνεται τζιαι που τη διοίκηση, αφού ο εγκλεισμός μεταναστ@ στα αστυνομικά κρατητήρια με το πρόσχημα της «παράνομης παραμονής» γίνεται συνήθως στη βάση διαταγμάτων κράτησης και απέλασης που εκδίδονται από τ@ εκάστοτε λειτουργ@ μετανάστευσης.

Απαραίτητο επίσης στοιχείο της διαδικασίας του σωφρονισμού εν η απομάκρυνση των υπό σωφρονισμό ανθρώπων που το κοινωνικό σύνολο, η αποκοπή τζιαι η απομόνωσή τους που την υπόλοιπη κοινωνία τζιαι τελικά, η περιθωριοποίησή τους. Τα άτομα που βρίσκονται υπό σωφρονισμό θεωρούνται «μιαρά» για την υπόλοιπη κοινωνία τζιαι με το σωφρονισμό στοχεύεται τζιαι η «εξυγίανσή» τους. Με την ίδια λογική που στο μεσαίωνα ο σωφρονισμός επιβαλλόταν σε άτομα που κρίνονταν «αμαρτωλά» τζιαι στόχος ήταν η «κάθαρσή» τους.

Ο σωφρονισμός αποτελεί επίσης παραδειγματική τιμωρία «προς γνώση και συμμόρφωση» των υπόλοιπων ανθρώπων σε ένα κοινωνικό σύνολο. Γιατί με τον εγκλεισμό των ανθρώπων που θεωρούνται «κοινωνικά δυσλειτουργικ@ και επικίνδυν@» σε ένα σωφρονιστικό ίδρυμα, επιτυγχάνεται όχι μόνο η τιμωρία των ανθρώπων αυτών, αλλά τζιαι ο παραδειγματισμός των υπόλοιπων ανθρώπων εντός της κοινωνίας. Έτσι, υπό την απειλή τζιαι τον φόο του εγκλεισμού τζιαι της απομόνωσης που την υπόλοιπη κοινωνία, επιτυγχάνεται η συμμόρφωση των μελών μιας κοινωνίας με το νομικό και κοινωνικό πλαίσιο που έχει οριστεί τζιαι η υποταγή τους στους θεσμούς. Ως «δυσλειτουργικά κι επικίνδυνα» κρίνονται τα άτομα τζείνα που εν εντάσσονται στο νομικό πλαίσιο, εν συμμορφώνονται με το υπάρχον κοινωνικό συμβόλαιο τζιαι εν υπακούν στους θεσμούς.

Έτσι, συχνά, ακόμα και άτομα, τα οποία δεν έχουν βλάβει άλλ@ ανθρώπ@, αλλά δεν χωράνε ή δεν δέχονται να χωρέσουν στα υπάρχοντα κουτάκια της κανονικότητας, υποχρεώνονται επίσης σε σωφρονισμό. Ιστορικά, αλλά και σύγχρονα, οι γυναίκες που διεκδικού(σα)ν ορατότητα/αυτενέργεια/αυτονομία, τα ομοφυλόφιλα άτομα, τα τρανς άτομα, τα άτομα με «μολυσματικές ασθένειες» (φυματίωση, HIV, κ.ά), οι άνθρωπ@ με «ψυχιατρικά προβλήματα», οι μετανάστ@, κι άλλες ομάδες ανθρώπων εκτός των κανονικών πλαισίων σωφρονίζονταν τζιαι σωφρονίζονται επειδή είναι αυτ@ που είναι. Οι επειδή εβλάψαν ή θα εμπορούσαν να βλάψουν άλλ@ ανθρώπ@, αλλά επειδή θεωρούνται απειλή για το κοινωνικό πλαίσιο, την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων. Ο σωφρονισμός ήταν και είναι λοιπόν μέσο επιβολής. Επιβολής τζιαι καταστολής. Επιβολής της εξουσίας τζιαι καταστολής της επιθυμίας τζιαι της αυτονομίας. Δεν είναι άλλωστε τυχαία που κατά την καταστολή εξεγέρσεων γεμύνουν οι φυλακές τζιαι τα ψυχιατρεία. Τζιαι το ίδιο συμβαίνει τζιαι στους πολέμους.

Δεν θα έπρεπε λοιπόν να μας προκαλεί εντύπωση που οι φυλακές, ως σωφρονιστικό ίδρυμα, ως ένα εργαλείο επιβολής εξουσίας δηλαδή, αποδεικνύονται τόπος βασανιστηρίων για τ@ φυλακισμέν@ τζιαι διαφθοράς για εκείν@ που επιβάλουν, ασκούν τζιαι προστατεύουν την εξουσία. Η έκπληξη της κυπριακής κοινωνίας με την πρόσφατη αποκάλυψη των συμβάντων στις κεντρικές φυλακές, εν εν τίποτα άλλο παρά υποκρισία. Όλ@ ξέρουμε πως οι φυλακές δεν προσφέρουν καμία βελτίωση, αλλά είναι εκεί για να επιβάλουν εξουσία, τιμωρώντας, παραδειγματίζοντας, απομονώνοντας. Πολλ@ επιλέγουν να το αγνοούν, να μην δίνουν σημασία, αλλά εν εν περίεργο που οι ζωές των ανθρώπων τζεί μέσα γίνονται ανυπόφορες.

Ιδιαίτερα ανυπόφορες γίνονται οι ζωές των ανθρώπων που είναι εγκλεισμέν@ σε σωφρονιστικά ιδρύματα τζιαι οι οποί@ αποκλίνουν με περισσότερους από έναν τρόπους από την κανονικότητα. Έτσι, οι γυναίκες, οι μετανάστ@, τα ομοφυλόφιλα άτομα, τα τρανς άτομα, τα άτομα με αναπηρίες, τα άτομα με ψυχιατρική εμπειρία τζιαι οποιοδήποτε άτομο αποκλίνει έτσι τζι' αλλιώς που τις κοινωνικές νόρμες βιώνουν με ιδιαίτερα βίαιο τρόπο τον εγκλεισμό τους στις φυλακές. Η κανονικότητα που επιβάλλεται σε μιαν κοινωνία συνεχίζει να επιβάλλεται τζιαι εντός των

σωφρονιστικών ιδρυμάτων της. Καθόλου τυχαίο είναι το γεγονός ότι σχεδόν όλα τα άτομα που αυτοκτόνησαν ή επιχείρησαν να αυτοκτονήσουν στις κεντρικές φυλακές εν μετανάστες.

Αντιθέτως, τα άτομα που έχουν φυλακιστεί, ακόμα τζιαι για μεγάλα εγκλήματα (φόνοι, βιασμοί) τζιαι τα οποία κατά τα άλλα προσαρμόζονται στα πρότυπα της κανονικότητας, βιώνουν πιο προνομιακά τη φυλάκισή τους. Διατηρούν καλές σχέσεις με την εξουσία κι εκείν@ που την επιβάλουν τζιαι αναλαμβάνουν το ρόλο του τιμωρού για λογαριασμό τους, αφού κι εκείν@ φροντίζουν να τ@ έχουν καλά. Έτσι, μαθαίνουμε πως ένας από τους ανθρώπους που έκαναν απόπειρα αυτοκτονίας στις κεντρικές φυλακές βιαζόταν κατ' επανάληψη από άλλους φυλακισμένους με τη συνέργεια δεσμοφυλάκων. Τζιαι ότι τιμωρία για τ@ φυλακισμέν@ συνιστά συχνά η μεταφορά τους σε κελιά όπου κρατούνται βαρυνοιτ@, οι οποί@ έχουν καλές σχέσεις με τ@ δεσμοφύλακες τζιαι οι οποί@ τ@ κακοποιούν. Το σοκ που (υποτίθεται) έχουν προκαλέσει τέτοιες πληροφορίες είναι κι αυτό υποκριτικό.

Οι «λύσεις» που το σύστημα έρκεται να επιβάλει με πρόφαση τον έλεγχο μιας τέτοιας «έκρυθμης» κατάστασης είναι κι αυτές υποκριτικές. Στην ουσία τους, αφορούν την αφαίρεση κάθε αυτενέργειας κι αυτοελέγχου στα σώματα τζιαι τις ζωές των φυλακισμένων ανθρώπων τζιαι την πλήρη καταστολή τους. Έτσι, ανακοινώνονται τούντες μέρες μέτρα, όπως: «η απομάκρυνση όλων των επικίνδυνων αντικειμένων που είναι δυνατό να προκαλέσουν αυτοκτονίες από τα κελιά των καταδίκων. Η τοποθέτηση ειδικού εξοπλισμού στα κελιά για να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι κατάδικοι να βρουν εύκολο τρόπο αυτοχειρίας. Στην περίφραξη των πτερύγων και των κελιών θα τοποθετηθούν μαλακά στρώματα ώστε να αποτραπεί το ενδεχόμενο οι επίδοξοι αυτόχειρες να χτυπήσουν με το κεφάλι στους τοίχους και να προκληθεί θάνατος. Η δημιουργία ειδικών χώρων στις Φυλακές για τη φιλοξενία ατόμων που αντιμετωπίζουν ψυχολογικά προβλήματα. Η ύπαρξη αντιβανδαλικού εξοπλισμού» τζιαι η ενίσχυση της παρουσίας της ΜΜΑΔ στις φυλακές.

Καμία νύξη βέβαια για αλλαγή του σωφρονιστικού συστήματος. Λες τζιαι εν τα άτομα που προσπαθούν να αυτοκτονήσουν/αυτοκτονούν που ευθύνονται για τις απόπειρες αυτοκτονίας/αυτοκτονίες. Οι συνθήκες που τους επιβάλλονται στες φυλακές, η κακομεταχείρισή των φυλακισμένων τζιαι η στέρηση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων τους μοιάζουν να μεν παίζουν κανέναν απολύτως ρόλο... Τα μέτρα, όπως ήταν αναμενόμενο, αποσκοπούν όι στον περιορισμό των λόγων που οδηγούν φυλακισμέν@ σε απόπειρες αυτοκτονίας/αυτοκτονία, αλλά σε ακόμα περισσότερο περιορισμό των ίδιων των φυλακισμένων τζιαι των δικαιωμάτων τους, στερώντας τους εξολοκλήρου το δικαίωμα στην αυτοδιάθεση, στοχεύοντας στον αποκλεισμό της επιλογής μεταξύ ζωής και θανάτου, όταν η ζωή κάποιων ανθρώπων γίνεται αόρητη. Ούτε λόγος για τις ευθύνες του σωφρονιστικού συστήματος που οδηγεί ανθρώπους σε τέτοια αδιέξοδα που ο θάνατος αποτελεί λύτρωση.

Τζιαι τούντα μέτρα ανακοινώνονται όταν λίιες μέρες πριν, ο (πρώην πλέον) αναπληρωτής διευθυντής των φυλακών εδήλωνε πως η απεργία πείνας φυλακισμένων «δεν είναι απεργία πείνας», αλλά «άρνηση ορισμένων μόνο (60 – 70 φυλακισμένων) να φάνε», σε μια προσπάθεια βίαιης αποσιώπησης της διαμαρτυρίας φυλακισμένων σε σχέση με τις συνθήκες των φυλακών, των βάνανυσων τιμωριών τζιαι βασανιστηρίων που τους επιβάλλονται. Παράλληλα, στες δηλώσεις του, ο τότε αναπληρωτής διευθυντής των φυλακών προσπάθησε να αντιστρέψει την κατάσταση στρέφοντας την κοινωνία ενάντια στους διαμαρτυρόμενους τζιαι στ@ φυλακισμέν@ γενικότερα, ισχυριζόμενος ότι οι φυλακισμέν@ περνούν καλύτερα από την υπόλοιπη κοινωνία.

Ο πλήρης έλεγχος των φυλακισμένων, η στέρησή κάθε μορφής αυτενέργειας από αυτ@ τζιαι η ολοκληρωτική καταστολή τους, φαίνεται να ολοκληρώνονται μέσα τζιαι που τη ψυχιατροποίησης τους. Οι φυλακισμέν@ τις τελευταίες ημέρες ειδικότερα παρουσιάζονται να έχουν ή να ενδέχεται να έχουν ψυχιατρικά προβλήματα τζιαι τζιαμέ μετατοπίζονται οι ευθύνες για τις συχνές αυτοκτονίες

τζιαι απόπειρες αυτοκτονίας στες φυλακές. Φαίνεται το σύστημα να θεωρεί πως ο εγκλεισμός, η απομόνωση, τα βασανιστήρια, η κακοποίηση, η περιθωριοποίηση, η κοινωνική απόρριψη τζιαι η απουσία κάθε δυνατότητας αυτοελέγχου στη ζωή εν εν αρκετοί λόγοι για να επιθυμεί τζιαι να επιδιώκει κάποιο@ το θάνατο. Αλλά, η παραδοχή αυτών των λόγων θα σήμαινε ουσιαστικά την ανάγκη κατάργησης των φυλακών τζιαι ριζικών αλλαγών στο σωφρονιστικό σύστημα, κάτι που θα ήταν εντελώς άβολο για την εξουσία. Που την άλλη, η ψυχιατρικοποίηση των φυλακισμένων έσσει το μόνους της μετατόπισης των ευθυνών από το σύστημα στ@ ίδιου@ τ@ φυλακισμέν@. Με αυτό τον τρόπο, η εξουσία παρουσιάζεται άμοιρη ευθυνών (πέρα που κάποιες «εξαιρέσεις» διαφθοράς τζιαι «κατάχρησης»), το βάρος των οποίων ρίχνεται εξολοκλήρου στους ίδι@ τ@ φυλακισμέν@. Περαιτέρω, η εξουσία αποκαθιστά τζιαι επιβεβαιώνει τον εαυτό της, αφού υπόσχεται να «εξυγιάνει» τόσο το σωφρονιστικό μηχανισμό, όσο τζιαι τους ίδιους τ@ φυλακισμέν@. Ψυχιατρική παρακολούθηση λοιπόν των φυλακισμένων, ακόμα τζιαι χωρίς τη συναίνεσή τους, αφαίρεση κάθε δυνατότητάς τους σε αυτενέργεια τζιαι αυτοέλεγχο των ζώων τζιαι των σωμάτων τους, κάθε δυνατότητας αυτοβουλίας. Τζιαι ενίσχυση της ΜΜΑΔ στις φυλακές. Αποκατάσταση της τάξης. Καταστολή. Τελεία.

Οι μετακινήσεις του μέχρι χθες αναπληρωτή διευθυντή τζιαι του ψυχιάτρου των φυλακών αποτελούν βέβαια τη στάχτη που η εξουσία ρίχνει στα μάτια μιας ολόκληρης κοινωνίας, αφού έτσι «αποδεικνύεται» η βούληση για «εξυγίανση» των φυλακών. Κι αποκαθίσταται ολόκληρο το σωφρονιστικό σύστημα ως αναγκαίο για τη διασφάλιση του «κοινού καλού» τζιαι του ελέγχου της εγκληματικότητας μέσα που την καταστολή της βίας, η οποία επιδιώκεται με... βία! Μόνο που το πρόβλημα της εγκληματικότητας δεν οφείλεται στη μη επαρκή καταστολή της βίας, αλλά στες ίδιες τες δομές του καπιταλιστικού – ιεραρχικού συστήματος. Ένα σύστημα που αναπαράγει τζιαι τροφοδοτεί τη βία προς επιβεβαίωση τζιαι νομιμοποίηση της ίδιας της ύπαρξής του τζιαι παράλληλα αντιλαμβάνεται τα άτομα στις φυλακές ως τόπους εξουσίας, των οποίων οι ζωές επί της ουσίας εν εν αξιοβίωτες. Άλλωστε, άσκηση κυριαρχίας ισοδυναμεί με άσκηση ελέγχου επί της επιλογής ή μη για αυτενέργεια τζιαι αυτοδιάθεση.

Λευκωσία 18/1/2014

[Χρειάζεται Αγγλική Μετάφραση](#), [Χρειάζεται Τούρκικη Μετάφραση](#), [Συσπείρωση Ατάκτων \(Ομάδα\)](#), [Ηλεκτρονικά Άρθρα](#), [Δεκαετία 2010-2019](#), [2014](#), [Απροσδιόριστη Τοποθεσία](#)

From:
<https://movementsarchive.org/> - Κυπριακό Κινηματικό Αρχείο
Cyprus Movements Archive
Kıbrıs Sosyal Hareket Arşivi

Permanent link:
<https://movementsarchive.org/doku.php?id=el:digital:sispirosiatakton:suicide&rev=1672408328>

Last update: 2025/04/20 19:42

